MALTA

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

S.T.O. PRIM IMHALLEF
VINCENT DE GAETANO

ONOR. IMHALLEF
DAVID SCICLUNA

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH R. MICALLEF

Seduta tad-29 ta' Mejju, 2008

Numru 17/2007

Ir-Repubblika ta’ Malta

v.

Joseph Mifsud

Illum, 29 ta’ Mejju 2008

Il-Qorti:

1. Dan hu appell interpost minn Joseph Mifsud minn sentenza preliminari moghtija mill-Qorti Kriminali fl-14 ta’ Frar 2008, li permezz taghha dik il-qorti rrespingiet l-unika eccezzjoni preliminari li dwarha kellha tippronunzja ruhha.

2. Joseph Mifsud tressaq taht arrest quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) fit-22 ta' Novembru 2004, akkuzat (i) b'assocjazzjoni ma' persuna jew persuni ohra ghall-finijiet ta' bejgh jew traffikar ta' medicina perikoluza bi ksur tal-ligi, (ii) b'pussess bi ksur tal-ligi tar-raza mehuda mill-pjanta *cannabis*, liema droga instabet f'tali cirkostanzi li juru li ma kinitx ghall-uzu esklussiv tieghu, (iii) talli kkommetta tali reati fi jew gewwa distanza ta' mitt metru mill-perimetru ta' *club* jew centru taz-zghazagh, jew xi post simili fejn normalment jiltaqghu iz-zghazagh, kif ukoll (iv) talli sar recidiv skond l-artikoli 49 u 50 tal-Kap. 9. Skond nota, ukoll datata 22 ta' Novembru 2004 u pprezentata fl-istess gurnata li fiha tressaq l-imsemmi Mifsud, l-Avukat Generali ordna, skond l-artikolu 22(2) tal-Kap. 101, illi Mifsud "jitressaq quddiem il-Qorti Kriminali biex iwiegeb ghall-akkuzi migjuba kontra tieghu ghal ksur tal-provvedimenti tal-istess Ordinanza".

3. Wara li saret il-kumpilazzjoni u saru diversi rinviji fiha, fis-27 ta' Frar 2007 l-Avukat Generali pprezenta l-att ta' akkuza fil-Qorti Kriminali. Din l-att ta' akkuza fiha zewg kapi biss: fl-ewwel kap l-Avukat Generali akkuza lill-imsemmi Joseph Mifsud bir-reat ta' pussess tar-raza mehuda mill-pjanta *cannabis* bi ksur tal-ligi, b'dan li r-reat sar taht tali cirkustanzi li juru li dak il-pussess ma kienx ghall-uzu esklussiv tieghu, u b'dan ukoll li permezz ta' dan ir-reat Mifsud sar recidiv[1]; u fit-tieni kap akkuzah bil-pussess "semplici" bi ksur tal-ligi tad-droga <u>erojina</u>, bl-aggravanti wkoll f'dan il-kap tar-recidiva.

4. Permezz ta' nota datata 22 ta' Marzu 2007, Joseph Mifsud ta avviz ta' diversi eccezzjonijiet preliminari li kellu l-hsieb li jressaq. Ghall-fini ta' dana l-appell l-unika eccezzjoni li ghadha relevanti – l-ohrajn gew kollha rtirati – hija t-tielet wahda, li tghid hekk: **"Illi t-tieni kap tal-att ta' akkuza huwa null stante li l-imputazzjoni li fuqha hija msejsa ma gietx inizjata bil-kunsens rikjest mill-Avukat Generali fit-termini tal-Kap. 101."**

---

[1] L-aggravju tad-distanza gie irtirat mill-prosekuzzjoni fl-istadju tad-dibattiment dwar l-eccezzjonijiet preliminari.

5. Il-Qorti Kriminali, b’sentenza moghtija fl-14 ta’ Frar 2008, irrespingiet din l-eccezzjoni, u dan wara li osservat hekk:

“Illi din l-eccezzjoni tikkonsisti filli t-tieni kap ta’ l-att ta’ l-akkuza huwa null stante li l-imputazzjoni li fuqha hija msejsa ma gietx inizjata bil-kunsens rikjest mill-Avukat Generali fit-termini tal-Kap.101.

“Illi l-abbli difensur issottometta li l-akkuza originali kienet dwar id-droga cannabis izda wara zdiedet akkuza dwar eroina w fuq dan ma kienx hemm il-kunsens tal-Avukat Generali.

“Dr. Bugeja, ghall-prosekuzzjoni, ssottometta li l-Kap.101 jehtieg li biex tittiehed azzjoni hemm bzonn il-kunsens tal-Avukat Generali. Il-ligi ma tghidx kif u meta irid jinghata dal-kunsens. Hemm prassi li johrog *print out* bhal dak li hemm a fol. 10 izda l-mod kif inhi miktuba din il-formola johrog mill-prassi w mhux mill-ligi. F’dal-kaz, wara li kien inghata l-kunsens originali, kien hemm zvilupp u instabet ukoll l-eroina. Allura b’daqshekk dan ifisser li l-Avukat Generali kellu bil-fors johrog kunsens iehor staqsa l-abbli prosekutur? U, jekk stess kien hekk, ma jigix li bl-att ta’ l-akkuza l-Avukat Generali kien qed jaghti kunsens lilu nnifsu allura?

“Ikkonsidrat;

“Illi t-tieni kap tal-att ta’ l-akkuza jirrigwarda l-imputazzjoni ta' pussess ‘semplici’ tad-droga eroina. Illi meta l-akkuzat kien tressaq quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti Istruttorja fit-22 ta' Novembru, 2004, huwa kien gie akkuzat biss b’assocjazzjoni ghat-traffkar ta' “<u>medicina</u>” w b’ pussess “aggravat” ta' <u>raza mehuda mill-pjanta cannabis</u>, liema droga nstabet f’tali cirkostanzi li juru li ma kienetx ghall-uzu esklussiv tieghu w li hu kkommetta dar-reat fi jew gewwa distanza ta' mitt metru mill-parametru [recte: ‘perimetru’] ta’ club jew

centru taz-zghazagh, kif ukoll ta’ recidiva. Imkien ma ssemmiet id-droga eroina. A fol. 10 umbaghad hemm l-ordni moghti minn Dr. Silvio Camilleri, Avukat Generali, w minnu ffirmat li jghid li bis-sahha tas-subartikolu (2) tal-Artikolu 22 tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi (Kap.101) kien qed jordna li Joseph Mifsud jitressaq quddiem il-Qorti Kriminali biex iwiegeb ghall-akkuzi migjuba kontra tieghu ghal ksur tal-provvediment tal-istess Ordinanza. Dan l-ordni kien gie esebit mill-Prosekuzzjoni flimkien mall-akkuza, l-istqarrija tal-akkuzat, l-att tat-twelid tieghu w l-fedina penali mar-registrazzjoni tal-akkuza fir-registru tal-Qorti tal-Magistrati. [2]

“Kif gie verbalizzat fl-udjenza tas-6 ta’ Dicembru, 2004, (a fol. 14 tal-atti tal-kumpilazzjoni) Dottor Joseph Giglio talab lill-Qorti Istruttorja sabiex tinnomina espert sabiex jezamina w jirrelata dwar jekk il-mizien esebit jikkontjenix tracci ta’ droga w l-Qorti laqghet it-talba w nnominat lil Godwin Sammut. L-ewwel relazzjoni ta' dan l-espert tirrigwarda biss ir-raza tal-cannabis u ma fiha ebda riferenza ghall-ezami tal-mizien u xi droga ohra (ara Dok. GS a fols. 110 sa 156 tal-process). Pero` fit-18 t' April, 2005, l-Avukat Generali “inter alia” talab fir-rinviju tieghu li tisma’ lil Godwin Sammut li kellu jespleta l-inkariku lilu moghti fl-istruttorja a fol. 14.

“Saru diversi rinviji ohra fejn l-Avukat Generali rega’ tenna l-istess talba sakemm finalment fl-udjenza tas-7 ta’ Novembru, 2005, l-espert Godwin Sammut xehed u esebixxa r-relazzjoni tieghu (Dok. GS) a fols. 725 et seq. tal-atti tal-kumpilazzjoni. L-espert xehed ukoll li kien ha *swab* mill-mizien esebit u analizzah ghall-ezistenza ta’ droga w hemmhekk rrizultatlu s-sustanza eroina f’ammont ta' tracci.

---

[2] Proprjament dawn kollha gew ezibiti fil-Qorti Inferjuri hekk kif l-imputat tressaq b’arrest quddiem dik il-qorti u mhux meta giet registrata l-akkuza fil-Qorti tal-Magistrati – Qorti ta’ l-Appell Kriminali.

"B'dana kollu ma jirrizultax li tul il-kumpilazzjoni saret xi korrezzjoni fl-akkuzi kif dedotti w kif jidhru a fols. 1 u 2 tal-process.

"Ikkonsidrat;

"Illi ghalkemm l-eccezzjoni *de quo* tirriferi ghall- "kunsens" rikjest mill-Avukat Generali w fit-trattazzjoni orali quddiem din il-Qorti z-zewg Avukati rreferew ghalih bhala tali, proprjament hawn si tratta ta' l-"Ordni" li jaghmel l-Avukat Generali meta jiddeciedi jekk akkuzat ghandux jigi processat mill-Qorti tal-Magistrati bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali jew mill-Qorti Krminali, skond l-artikolu 22(2) li fl-ewwel paragrafu tieghu jiddisponi li :-

""Kull persuna akkuzata b'reat kontra din l-Ordinanza ghandha titressaq jew quddiem il-Qorti Kriminali jew quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) jew il-Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) , skond kif jordna l-Avukat Generali …".

"Ghalhekk proprjament hawn non si tratta ta' xi kunsens *'sine qua non'* biex jinbdew il-proceduri, bhal kif kien il-kaz, per ezempju, taht il-ligi tal-Exchange Control, jew ligijiet specjali ohra, imma ghazla tal-Avukat Generali dwar f'liema Qorti ghandu jigi deciz il-procediment kontra l-akkuzat. F'dal-kaz din l-ghazla saret bl-ordni a fol. 10 tal-atti tal-kumpilazzjoni w hija maghmula b'mod generiku w tirriferi ghall-akkuzi migjuba kontra tieghu ghall-ksur tal-provvedimenti tal-Ordinanza, cioe` tal-Kap.101.

"Il-kwistjoni ghalhekk f'dan il-kaz tirriferi biss dwar jekk fil-kors tal-kumpilazzjoni jirrizultaw provi godda w tizdied xi akkuza jew jizdiedu l-akkuzi, dejjem pero` ta' reati li jaqghu taht l-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi (Kap.101) hemmx bzonn li terga' tinghata ordni gdida b'riferenza ghal dawk l-akkuzi hekk mizjuda w jekk hux mehtieg li din l-ordni tigi komunikata lill-Qorti Istruttorja mill-gdid.

“Din il-Qorti hija tal-fehma li dan mhux mehtieg sakemm l-akkuza jew akkuzi mizjuda jkunu jaqghu taht l-imsemmija Ordinanza w mhux taht xi ligi ohra.

“Ghalhekk il-prosekuzzjoni f'dan il-kaz kellha kull dritt li zzid akkuza ohra jekk mill-provi migbura fil-kumpilazzjoni kien jidhrilha li setgha jirrizulta li kien hemm l-elementi ta' xi reat iehor li jaqa' taht l-imsemmija Ordinanza.

“Pero` ghal xi raguni dan qatt ma sar fl-istadju tal-kumpilazzjoni, fejn kellha suppost tintalab korrezzjoni tal-akkuza li kienet originarjament giet konfermata bil-gurament mill-ufficjal tal-Pulizija li kien qed jipprosegwixxi l-kaz. Kieku ntalbet u saret tali korrezzjoni, suppost li kellu jsir l-ezami mill-gdid tal-akkuzat u, okkorrendo, jergghu jibdew jingabru mill-gdid il-provi kollha li kienu nstemghu, sakemm l-akkuzat ma jaghtix il-kunsens tieghu biex dan ma jkollux ghalfejn isir.

“Ghalhekk, fil-fehma ta’ din il-Qorti, n-nullita` ta’ dan il-kap tal-att tal-akkuza ma tohrogx minn xi difett jew nuqqas fl-ordni tal-Avukat Generali taht l-art. 22(2) tal-Kap. 101, kif eccepixxa l-akkuzat f'din l-eccezzjoni in esami. Ghalkemm tista’ talvolta tkun ipotizzabli xi nullita` minhabba l-fatt li fl-att tal-akkuza zdiedet akkuza li qatt ma giet dedotta kontra l-akkuzat fl-istadju tal-istruttorja w li ma kienetx tirrizulta mir-rapport guramentat meta saret il-prezentata tal-akkuzat u li qatt ma giet emendata wara, l-eccezzjoni odjerna ma gietx intavolata f’dan is-sens u hija limitata biss ghal nuqqas tal-“*kunsens*” tal-Avukat Generali.

“Issa kif gie ripetutament ritenut minn din il-Qorti w mill-Qorti tal-Appell Kriminali (Superjuri), l-portata ta’ eccezzjoni preliminari ma tistax tigi estiza jew mibdula f’eccezzjoni ohra differenti. Fis-sentenza taghha dwar eccezzjonijiet preliminari, fil-kawza “Ir-Repubblika ta’ Malta vs. John Attard” (Att ta’ l-Akkuza 21/2003) [14.9.2004], li ma gietx mibdula jew varjata

f'din il-parti mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza taghha tal-15 ta' Novembru, 2005, din il-Qorti ccitat b'approvazzjoni siltiet mis-sentenza ta' din il-Qorti diversament preseduta mill-Imhallef (illum Prim Imhallef) Dr. V. De Gaetano, tat-28 ta' Lulju, 1999, konfermata mill-Qorti tal-Appell Kriminali fid-19 ta' April, 2001, fil-kawza "Ir-Repubblika ta' Malta vs. Mario Pollacco", fejn si trattava ukoll ta' interpretazzjoni jew estensjoni tal-portata ta' eccezzjoni preliminari.

"Dik il-Qorti, meta ma ppermettietx li tigi estiza eccezzjoni bl-espedjent ta' nota li kienet tmur oltre l-eccezzjoni kif formulata originarjament, kienet qalet hekk:-

""L-artikolu 438(2)(i) tal-Kodici Kriminali, moqri flimkien ma' l-artikolu 449(1) jistabilixxi terminu perentorju li fih ghandhom jinghataw l-eccezzjonijiet preliminari w eccezzjonijiet dwar l-ammissibilita` ta' provi mill-akkuzat... Spiss qed jigri, pero`, li wara li jkunu inghataw dawn l-eccezzjonijiet, l-akkuzat jipprova – fit-trattazzjoni orali jew permezz ta' nota, jew addirittura fl-istadju tal-appell – jwessa' l-istess eccezzjonijiet jew jisposta l-bazi taghhom, b'mod li l-eccezzjoni tigi tkopri ferm aktar minn dak li jkun gie originarjament eccepit fin-nota prezentata entro t-terminu ta' hmistax il-jum tax-xoghol kif provvdut fl-imsemmi Artikolu 438(2) tal-Kodici Kriminali. Dan, fil-fehma ta' din il-Qorti, mhux permissibbli peress li jkun jammonta ghal evazzjoni tat-terminu perentorju msemmi, b'mod li jkunu effettivament qed jigu sollevati eccezzjonijiet <u>wara</u> li jkun skada t-terminu. Dan qed jinghad ghax proprju fil-kaz odjern, l-akkuzat referibbilment ghall-eccezzjoni dwar l-ammisibilita` tal-provi, l-ewwel issolleva eccezzjoni li kienet kjarament limitata fil-portata taghha w wara, permezz ta' nota...sposta kompletament il-bazi ta' dik l-eccezzjoni b' mod li gie qed jissolleva eccezzjoni gdida."

“F’dan il-kaz l-akkuzat ma ipprovax ibiddel jew jestendi l-portata tat-tielet eccezzjoni preliminari tieghu w hija din il-Qorti li qed tirravisa li kienet ipotizabbli tali eccezzjoni w mhux dik sollevata. Mhux il-kompitu ta’ din il-Qorti pero` li *marte proprio* tissolleva *‘ex officio’* eccezzjonijiet ta’ nullita` tal-att ta’ l-akkuza li ma jkunux gew sollevati mill-akkuzat.”

6. Joseph Mifsud appella minn din id-decizjoni permezz ta’ rikors minnu prezentat fid-19 ta’ Frar 2008. Huwa bazikament jikkontendi li d-decizjoni appellata, in kwantu rrespingiet l-eccezzjoni (it-tielet wahda) tieghu kienet zbaljata. Skond hu “l-ordni ta’ l-Avukat Generali fit-termini ta’ l-artikolu 22(2) ta’ l-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi ghandu jkun cirkoskritt ghall-imputazzjonijiet li jkunu nghataw [mill-Pulizija Ezekuttiva], jew ikunu ser jinghataw, fil-mument tal-hrug ta’ dik l-ordni. Il-fatt li, f’kaz ta’ zieda fl-imputazzjoni (jew akkuzi) dawk l-imputazzjonijiet ikunu jaqghu taht l-istess ligi m’ghandux igib il-konsegwenza li ma jkunx hemm bzonn ta’ ordni gdida.” Ghalhekk, dejjem skond l-appellant, galadarba l-ordni ta’ l-Avukat Generali datat 22 ta’ Novembru 2004 kien inghata fil-konfront ta’ l-erba’ imputazzjonijiet imsemmija fil-paragrafu **2** ta’ din is-sentenza – imputazzjonijiet li kienu jirreferu biss ghar-raza mehuda mill-pjanta *cannabis* – u ma kien hemm ebda ordni li jirreferi ghal xi imputazzjoni dwar erojina – l-Avukat Generali ma setax jakkuza, kif effettivament ghamel fit-tieni kap fl-att ta’ akkuza, bir-reat ta’ pussess tad-droga erojina.

7. Sa fejn setghet tistabilixxi din il-Qorti, din hija l-ewwel darba li dan il-punt partikolari kellu jigi deciz minnha. Ghall-precizjoni wiehed ghandu jissottolinea c-cirkostanzi partikolari tal-kaz li fil-kwadru taghhom dan il-punt tqajjem u ser jigi deciz. Kif tajjeb osservat il-Qorti Kriminali fis-sentenza appellata, fil-kaz in dizamina l-eccezzjoni ta’ l-appellant ma hix imsejsa fuq in-non-osservanza ta’ xi wahda mid-disposizzjonijiet ta’ l-artikolu 435 tal-Kodici Kriminali, izda hija bbazata semplicement u unikament fuq il-htiega (skond l-appellant) ta’ ordni <u>gdid</u> ta’ l-Avukat Generali, maghmul skond l-artikolu 22(2) tal-Kap. 101, li

jkun jirreferi ghall-imputazzjoni li tirrigwarda l-pussess ta' erojina. Anqas ma hu hawn il-kaz li l-Pulizija Ezekuttiva, matul l-istruttorja, ziedet xi imputazzjoni gdida bla ma ezibiet l-ordni jew xi ordni gdid maghmul mill-Avukat Generali. F'dan il-kaz kulma gara kien li, meta l-Avukat Generali gie biex jirredigi l-att ta' akkuza li eventwalment ipprezenta quddiem il-Qorti Kriminali, huwa injora l-imputazzjoni ta' assocjazzjoni, akkuza b'pussess aggravat tar-raza mehuda mill-pjanta *cannabis* (l-ewwel kap ta' l-att ta' akkuza li jikkorrispondi ghat-tieni imputazzjoni migjuba mill-Pulizija Ezekuttiva), u, a bazi ta' dak li kien irrizulta mill-istruttorja, akkuza lil Mifsud <u>wkoll b'pussess semplici tad-droga erojina</u> – akkuza li ma tikkorrispondi ma' ebda imputazzjoni migjuba mill-Pulizija Ezekuttiva. Il-mistoqsija, ghalhekk, hija: biex l-Avukat Generali seta' gab quddiem il-Qorti Kriminali din it-tieni akkuza ta' pussess ta' erojina fit-tieni kap ta' l-att ta' akkuza, kien hemm bzonn ta' ordni gdid min-naha tieghu maghmul skond l-imsemmi artikolu 22(2) tal-Kap. 101?

8. Fil-fehma kunsidrata ta' din il-Qorti, ir-risposta ma tistax tkun hlief fin-negattiv. L-ordni skond l-imsemmi artikolu 22(2) jinhareg fil-bidu tal-proceduri quddiem il-Qorti tal-Magistrati ghall-iskop biss biex dik il-qorti tkun tista' tirregola ruhha u tara ghandhiex tipprocedi bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali jew bhala Qorti Istruttorja fir-rigward ta' dawk l-imputazzjonijiet li jkunu jipotizzaw reat skond il-Kap. 101. Fil-kaz in ezami, l-Avukat Generali ordna li Mifsud jitressaq "quddiem il-Qorti Kriminali biex iwiegeb ghall-akkuzi migjuba kontra tieghu ghall-ksur tal-provvedimenti" tal-Kap. 101, u ghalhekk il-Qorti Inferjuri ghaddiet ghall-kumpilazzjoni skond il-ligi. Konformement ma' l-ordni li huwa kien ta, u galadarba ma kienx ezercita s-setgha tieghu li jaghmel kontro-ordni skond l-Artikolu 31 tal-Kap. 101, l-Avukat Generali eventwalment ipprezenta l-att ta' akkuza quddiem il-Qorti Kriminali. Ma jistax ikun, ghalhekk, li biex f'dak l-att ta' akkuza huwa jzid akkuza dwar droga (li taqa' taht il-Kap. 101) li pero` ma kinitx imsemmija fl-imputazzjonijiet originarjament migjuba mill-Pulizija Ezekuttiva, l-Avukat Generali <u>jordna lilu nnifsu</u> biex jipprocedi quddiem il-Qorti Kriminali! L-iskop ta' l-ordni tat-22 ta' Novembru 2004 intlahaq meta l-Qorti

Inferjuri pprocediet ghall-kumpilazzjoni, u gie riaffermat bl-att ta' akkuza pprezentat fis-27 ta' Frar 2007 li permezz tieghu akkuzi migjuba kontra Joseph Mifsud ghall-ksur tal-provvedimenti tal-Kap. 101 effettivament tressqu quddiem il-Qorti Kriminali. Fid-dawl tac-cirkostanzi partikolari, kif hawn aktar 'il fuq spjegati, ta' dan il-kaz, din il-Qorti, bhall-Qorti Kriminali, ma tara ebda validita` fl-eccezzjoni (it-tielet wahda) ta' l-akkuzat kif migjuba fin-nota tieghu tat-22 ta' Marzu 2007.

9. Ghall-motivi premessi, tichad l-appell u tikkonferma s-sentenza appellata. Tordna li l-atti jigu rimessi lill-Qorti Kriminali sabiex din tipprocedi ulterjorment skond il-ligi.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------